

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petiti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petiti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA. Knaflijeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Odmevi konference v Bukarešti:

Pogajanja z Bolgarijo se bodo nadaljevala

Bolgarija, ki ima iskrene prijateljske odnošaje z Jugoslavijo in Turčijo, je pripravljena na še večje sodelovanje, kakor hitro bo ugodeno njenim zahtevam

Sofija, 24. febr. e. Bolgarski listi komentirajo komunikacije zasedanja balkanskega sveta v Bukarešti in naglašajo, da je podoben komunikacijam prejšnjih sestankov. Tako piše »Mir«: Gafencu je kot predsednik sveta Balkanske zveze našemu poslaniku v Bukarešti izrazil željo, da bi se Bolgarija čim bolj približala Balkanski zvezi. Znano je, da je Bolgarija miroljubna država in da so njeno politiko odobravalne mnoge države na zapadu. Poleg tega je treba poudarjati, da je v iskrenih prijateljskih odnošajih z Jugoslavijo Turčijo, ki sta članici zveze Bolgarija je pripravljena za še večje sodelovanje, kakor hitro bo njenim zahtevam ugodeno. Da se to ustvari, je potrebno, da se politika dr. Beneša in Titulescu, katerih senca še lebdi, zamenja z realno politiko, ki bo edino lahko dala dolgotrajne rezultate za mir in realno sodelovanje med balkanskimi državami. »Zarja« trdi v svojem članku, da se bodo pogajanja med posameznimi balkanskimi prestolnicami nadaljevala.

Priznanje Francove vlade

Rim, 24. febr. e. Italijanski tisk komentira sestanek držav Balkanske zveze v Bukarešti in poudarja z zadovoljstvom sklep, da bodo države Balkanske zveze formalno priznale nacionalistično Španijo.

V zvezi s tem poroča agencija Stefani iz Bukarešte, da je turška vlada že 21. t.

m, izročila španskemu trgovskemu zastopniku v Ankarli noto, s katero priznava de jure vlado generala Franca, in da je isto storila 22. t. m. tudi grška vlada, dočim je jugoslovenska vlada že 16. t. m. na direktni način uredila to vprašanje. Kar se tiče rumunske vlade, je treba reči, da tudi ona odobrava ta sklep, toda za sedaj ne more priznati vlade generala Franca, ker se je v poslopje rumunskega poslanstva v Madridu zateklo 209 španskih nacionalistov, med njimi več uglednih oseb. Priznanje vlade generala Franca bi dalo republikanskim Špancem povod, da zasedejo rumunsko poslanstvo in bi ostali v tem primeru španski nacionalisti brez zaščite.

V KINU MATICI

za filmom »ROBIN HOOD« zopet veliko filmsko delo jubilejne produkcije Metro-Goldwyn-Mayer: Najboljši ljubavni roman svetovne literature. Prvovrstni libretto je iz rok priznanega avtorja po celem svetu razširjene knjige »NA ZAPADU NIČ NOVEGA«, nemškega pisatelja ERICHA MARIA REMARQUE-a.

Trije tovariši

Idealna sasedba: Robert Taylor, Franchot Tone, Robert Young, Margaret Sullivan. — Film iz življenja sedanje generacije — nje borba in hrepenenje. Film o iskrenem tovarštvu. Film najmočnejše vsebine, za kar nam jamči že ime pisatelja romana. Film, ki je prav povod največje priznanje. — Danes predstava samo ob 16. uri, ob jutri dalje redne predstave. Tel. 21-24! Nabavite si vstupnice v predprodaji! Tel. 21-24!

Mladina v močvirju greha in zločina

Kako je danes pri nas z zaščito mladoletnikov — Zavod ločen od kaznilnice je nujno potreben

Ljubljana, 24. februarja. Jugoslovanska unija za zaščito dečev bo imela v nedeljo banovinsko skupščino v Ljubljani. Na sporedu bo predvsem vprašanje zaščite mladoletnikov. Že danes opozorimo javnost na referate o tem važnem vprašanju. Pedagoški vodja Zavoda za vzgojanje in poboljševanje mladoletnih v Ljubljani g. Vojko Jagodič je našemu poročevalcu izjavil glede poboljševalnice za mladoletne sledeče:

Ne samo med preprostim ljudstvom, marveč tudi med izobraženci že več let opažamo, da se zamenjujejo pojma poboljševalnica in prisilna delavnica. Navadno čitamo, da je sodnik mladoletnika »obso-dil« v poboljševalnico, kjer se bo fant na-vadil delati in imel priliko oprati svoje grehe. V resnici poboljševalnice in prisil-ne delavnice za mladoletnike v tem smislu pri nas ni več.

V začetku 18. stoletja so bile ustanovlje-ne prisilne delavnice za delovne berače in za delovne obsojence, ki so prestali kazni v strahovalnicah in temnicah. Tedaj je bila usoda vseh obsojencev ne glede na razliko v starosti enaka. V začetku 19. stoletja pa se je usoda mladoletnih s ka-zenskim zakonikom iz l. 1803 toliko spre-menila, da so mladoletnike oddajali v »ko-rekcijske zavode, ki naj bi nadomestili in podpiri domačo vzgojo«. Toda življenje mladoletnih obsojencev je bilo še vedno tesno povezano z življenjem v prisilni de-lavnici tudi tedaj, ko je kanonik Lovrenc pl. Schluderbach napravil oporoko, s ka-tero je vse svoje premoženje zapustil za zgradbo prisilne delavnice v Ljubljani, ki naj se zgradi v 10 letih po njegovi smrti. Prisilna delavnica na Poljanskem nasipu, ki je danes umobolnica, je bila l. 1847 do-grajena.

Za mladoletnike se je položaj spremenil z državnim zakonikom l. 1873, ki je odredil poboljševalnico za osebe, ki se niso dopol-nile 18. leto. Še izraziteje se je položaj mladoletnikov spremenil z zakonikom iz l. 1885, z določili o prisilnih delavnicah in popravnih, ki so imele skrbeti za mo-ralno in pobožno odgojo popravljenec in za izcuho v delu, kakršno se prilaga nj-hovim sposobnostim ter bi jih utegnili v bodoče živeti.

DNEVNE VESTI

— Sprejemi pri predsedniku vlade. Pred sedmimi ministrskimi svetili in notranji ministri Dragiša Cvetković bo sprejemal senatorje in narodne poslance v ponedeljek, torkih, četrtkih in sobotah od 11. do 13. občinbo pa v petkih ob 11. v notranjem ministru.

— Nemčija povečala jugoslovski kontingent za žive prašiče. Nemčija je odobrila povečanje kontingenta Jugoslaviji za izvoz živih prašičev na dunajsko tržišče. V januarju in februarju je izvozila Jugoslaviji na Dunaj 1000 živih prašičev tedensko, od 1. marca dalje jih bo na lahko izvozila 2.000.

— Bivši minister dr. Živko Petričič umrl. Včeraj je umrl v Zagrebu advokat in upokojeni minister dr. Živko Petričič. V vladi Stojana Protića je bil poljedelski minister. Bil je ustanovitelj in predsednik Jugoslovanske matice v Zagrebu. Mnogo je storil tudi za dobrodelna društva.

— Proti povišanju železniške blagovne tarife. Železniška uprava je sklenila linearno zvišanje blagovne tarife za 5%. Zagrebška industrijska zbornica se je obrnila na prometnega ministra z obširno spomenico, v kateri pravi, da bi imelo vsako povišanje blagovne tarife slabe posledice za prevoz blaga.

— Železnica do Plitvičkih jezer se še ne bo gradila. Prometno ministrstvo zamenkrat še ne namerava zgraditi železniške proge do Plitvičkih jezer. Odnosno projektirane stranske proge od Koranske proge. Plitvička jezera določajo železniško zvezo šele po zgraditvi transverzalne zveze med usko koransko progo in liško progo.

— Licitacija za gradnjo železniške proge Črnomelj—Vrbovsko. Oddelek za gradnjo železnice pri prometnem ministru je razpisal licitacijo za gradnjo spodnjega ustraža na treh delih proge Črnomelj—Vrbovsko. Za prvi del bo licitacija 17. marca s proračunskim zneskom 10.806.970 din, za drugi del s proračunskim zneskom 12.582.850 din, 20. marca, za tretji del s proračunsko vsoto 20.870.130 din bo pa licitacija 22. marca.

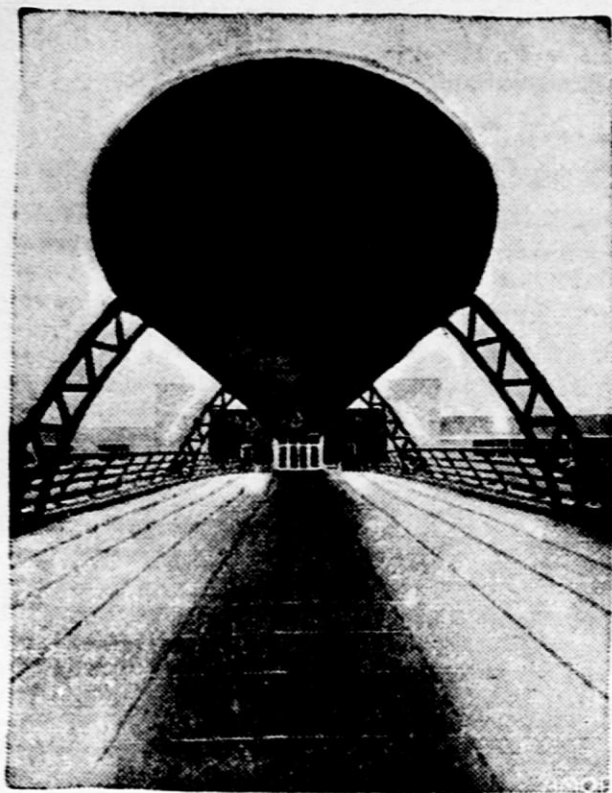
— Preračunavanje ameriških dolarjev. Finančni minister je razveljavil odlok z dne 29. januarja 1938. V bodoče se bo za plačevanje skupnega davka na poslovni promet, luksuznega davka in carine ad valorem za blago uvoženo iz Amerike ali drugih držav in fakturirano v ameriških dolarjih preračunaval ameriški dolar v dinarje po uradnem obračunskem tečaju, ki ga določi ministrstvo vsak mesec.

— »Koroški Slovencev«, edini slovenski list (tednik), ki izhaja na Koroškem, objavlja skoraj v vsaki številki za narodnostno življenje Slovencev v Nemčiji značilne vesti. Prejšnji teden je objavil prepoved slovenskih gospodinjstev tečajev, v zadnji številki, ki je izšla v sredo, pa piše, da je bila prepovedana pustna prireditev pliberskega prosvetnega društva. Krajevno vodstvo Narodne socialistične stranke uveljavlja prepoved tako: »Sicer se društveni v Veliki Nemčiji kot nemški državljani lahko zadostno kulturno udeležujejo.«

— Kulturno udeleževanje v slovenskem smislu najraje prepuščajemo jugoslovanskim državljanom.

Mi in svetovna razstava v New Yorku

Za njo smo se začeli pripravljati žele tedaj, ko so nekatere velike države že končale glavne priprave

Most, ki bo vezal upravo razstave z Long Islandom

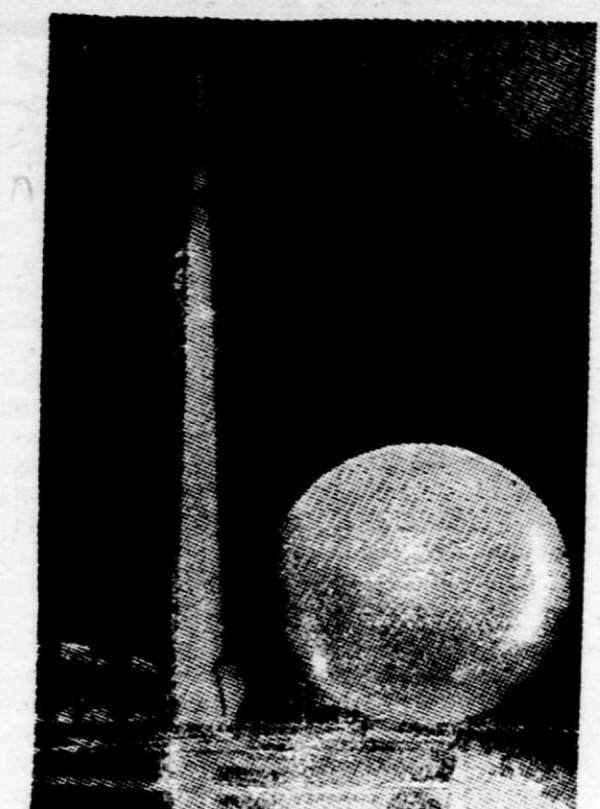
Svetovno razstavo v New Yorku svedeli že zdaj. V drugih državah pišejo že dolge mesece o svetovni razstavi kot o največjem dogodku naša javnost pa do sedaj sploh ni bila primerno informirana, kdo in kako organizira našo razstavo v New Yorku. Zdaj pa smo torej svedeli, da so glavne priprave poverjene zagrebški obrtni šoli. Ne vemo, zakaj prav zagrebška obrtna šola uživa takšno zaupanje. Če že morajo obrtni šole pripravljati modele, grafikone in podobno razstavno gradivo, ki sicer samo na sebi ne more dovolj učinkovito reprezentirati na svetovni razstavi države, potem bi prišla v poštev še kakšna druga šola, ne le zagrebška, čeprav s tem ni rečeno, da morda ni na primerni višini.

Toda pri organizaciji naše razstave v New Yorku bi morale predvsem delovati najpomembnejše gospodarske organizacije in ustanove; sodelovati in odločati. Če bo glavno razstavno gradivo le papir, razstava nedvomno ne bo dosegla svojega namena. Nikakor ni pomembno, če prikažemo v grafikoni, koliko smo gospodarsko napredovali v 20 letih, temveč da pokažemo z živimi primeri s svojimi izdelki, predvsem takšnimi, ki bi jih kupovali Američani, česa smo sposobni. Sicer se pa pred svetom nikakor ne moremo hvalisati s posebnimi gospodarskim napredkom, ne javnimi deli in podobnimi »šlagerji« kakor nekatere druge države. Pri propagandi za tujski promet v naši državi se ne moremo sklicevati na dosežke cestna dela, ker je to, kar smo do sedaj naredili, le vzorec tega, kar nas še čaka.

Tudi naši gospodarski krogi so opozarjali prireditelje naše razstave v New Yorku na velik pomen naših izselencev v Ameriki. Naglašali so, da bi prav njim morali prepustiti pravico odločanja pri pripravi razstave, vsaj kar se tiče izseljenstva. Nekateri listi so poročali po podatkih prirediteljev, da je v Severni Ameriki naših izselencev 80.000. Če to kaže, kako so prireditelji informirani o naših izselencih v Ameriki.

Navajamo številke o naših izselencih v Zedinjenih državah, ker bodo ob tej priliki nedvomno marsikoga zanimalo. Na podlagi ljudskega štetja iz l. 1931. na ozemlju Jugoslavije rojenih izselencev je

bilo v vseh državah USA 211.416, med njimi 72.138 Slovencev, razen 717 rabskih Slovencev. A razen tega je bilo v Ameriki še ljudi naše krvi, ki so se sicer rodili v Ameriki, a ki so se njihovi starši priselili v Ameriko 257.979. Skupaj je

Trylon in perisfera dve največji privlačnosti newyorške razstave

torej bilo l. 1931 naših ljudi 469.395 v Zedinjenih državah Amerike. Če pa štejemo med svoje ljudi, ki govorijo slovenski ali srbskohrvatski, ne glede na to, kje so se rodili, jih je bilo skupno 188.971. In sicer 77.671 Slovencev, 79.802 Hrvatov, 30.121 Srbov in 1.377 rabskih Slovencev. Tedaj je živelo v Zedinjen